

СТРАТЕГІЧНЕ ПОЗИЦІОНУВАННЯ МАЛОДІЯЛЬНИХ ДІЛЬНИЦЬ В СИСТЕМІ ЗАЛІЗНИЧНОГО ТРАНСПОРТУ

*О. М. Кириленко, к. е. н., доцент, «Національний авіаційний університет»,
ons@ua.fm*

Методологія дослідження. У межах дослідження використано: дефінітивний та компонентний аналіз – для наукового визначення та встановлення семантичної структури термінів, що визначають роль та пояснюють специфіку господарської діяльності малодіяльних дільниць; методи наукової абстракції та агрегування, статистичний і динамічний аналіз – для виявлення відносно стійких тенденцій і регулярних зв'язків в процесах функціонування і розвитку перевезень на малодіяльних дільницях.

Результати. Виявлено, що формування мережі залізниць в різних регіонах України проводилось під впливом конкретних факторів, що визначає необхідність аналізувати сучасний стан малодіяльних залізниць та вирішувати питання доцільності їх подальшого функціонування з урахуванням особливостей економічного розвитку окремих географічних районів.

Показано, що у вирішенні питання про частку малодіяльних залізничних напрямків головним фактором може бути показник рентабельності, який може враховуватись поряд з іншими техніко-економічними та соціальними показниками і відігравати при цьому роль інтегрованого чинника у розрахунках ефективності прийнятих рішень.

Встановлено, що більше 80 % вантажообігу виконується тепловозною тягою, тому проблема малодіяльних залізничних напрямків набуває життєво важливого значення. Показано, що без її вирішення на державному рівні залізниці самостійно не зможуть подолати фінансові труднощі та підвищувати ефективність своєї діяльності.

Новизна. Визначено стратегічне позиціонування малодіяльних дільниць в системі залізничного транспорту.

Практична значущість. Визначення того, що функціонування малодіяльних ділянок залізниць в окремих регіонах країни необхідно аналізувати з врахуванням діяльності підприємств матеріального виробництва в ринкових умовах господарювання та проведення техніко-економічного обґрунтування передачі ймовірних обсягів вантажо- та пасажиропотоків на інші види транспорту, дозволяє підвищити ефективність функціонування залізничного транспорту.

Ключові слова: залізничний транспорт, фактори соціального забезпечення, малодіяльні дільниці.

Література.

1. Бараш Ю. С. Управління залізничним транспортом країни: Монографія / Ю. С. Бараш. – Д. : Вид-во Дніпропетр. нац. ун-ту заліз. трансп. ім. акад. В. Лазаряна, 2006. – 252 с.

Barash Yu. S. *Upravlinnia zaliznychnym transporthom krainy* [Country railway transport management]: Monohrafiia / Yu. S. Barash. – D. : Vyd-vo Dnipropetr. nats. un-tu zaliznychn. transp. im. akad. V. Lazariana, 2006. – 252 p.

2. Ейтутис Г. Д. Теоретико-практичні основи реформування залізниць України: Монографія / Г. Д. Ейтутис. – Ніжин : ТОВ «Видавництво «Аспект-Поліграф», 2009. – 240 с.

Eytutys H. D. *Teoretyko-praktychni osnovy reformuvannia zaliznyts Ukrainy* [Theory-practice bases reformation Ukraine railway]: Monohrafiia / H. D. Eytutys. – Nizhyn : TOV «Vydavnytstvo «Aspekt-Poligraf», 2009. – 240 p.

3. Пасічник В. І. Теоретичні основи економіки експлуатаційної діяльності залізниць: Монографія / В. І. Пасічник. – К. : Наук. світ, 2003. – 222 с.

Pasichnyk V. I. *Teoretychni osnovy ekonomiky ekspluatatsynoi diialnosti zaliznyts* [Theoretic bases of exploitation activity railway economy]: Monohrafiia / V. I. Pasichnyk. – K. : Nauk. svit, 2003. – 222 s.

4. Кулаєв Ю. Ф. Економіка залізничного транспорту: навч. пос. / Ю. Ф. Кулаєв: 2-е вид., переробл. і доп. – К. : «Фенікс», 2012. – 240 с.

Kulaiev Yu. F. *Ekonomika zaliznychnoho transportu* [Railway transport economy]: navch. pos. / Yu. F. Kulaiev: 2-e vyd., pererobl. i dopov. – K. : «Feniks», 2012. – 240 p.

5. Мищенко М. И. Усовершенствование номенклатуры расходов предприятий путевой инфраструктуры / М. И. Мищенко // Экономика железных дорог. – Москва, 2014. – Вып. 2. – С. 80–86.

Mishchenko M. I. *Usovershenstvovanie nomenklatury raskhodov predpriyatiy putevoy infrastruktury* [Improvement nomenclature expenses enterprises road infrastructure] / M. I. Mishchenko // Ekonomika zheleznykh dorog. – Moskva, 2014. – Vyp. 2. – P. 80–86.

6. Чередниченко О. Ю. Шляхи підвищення конкурентоспроможності залізничного транспорту: Дис... к. е. н.: 08.07.04 / Чередниченко Олександр Юрійович: УкрДАЗТ. – Харків, 2004. – 238 с.

Cherednichenko O. Yu. *Shliakhy pidvyshchennia konkurentospromozhnosti zaliznychnoho transportu* [Ways of increasing competition-ability railway transport]: Dys... k. e. n.: 08.07.04 / Cherednychenko Oleksandr Yuriyovych: UkrDAZT. – Kharkiv, 2004. – 238 p.

7. Статистичний щорічник України за 2004 р. – К. : Державне підприємство «Інформаційно-аналітичне агенство», 2005. – 566 с.

Statystychnyy shchorichnyk Ukrainy za 2004 r. [Statistic Ukraine year-book 2004]. – K. : Derzhavne pidpriemstvo «Informatsiyno-analitychne ahenstvo», 2005. – 566 p.

8. Статистичний щорічний України за 2014 р. – К. : Державне підприємство «Інформаційно-аналітичне агенство», 2015. – 240 с.

Statystychnyy shchorichnyk Ukrainy za 2014 r. [Statistic Ukraine year-book 2014]. – K. : Derzhavne pidpriemstvo «Informatsiyno-analitychne ahenstvo», 2015. – 240 p.

9. Україна у цифрах у 2014 році: стат. зб. / Державна служба статистики України. – К. – 2015. – 239 с.

Ukraina u tsyfrakh u 2014 rotsi [Ukraine in figures in 2014]: stat. zb. / Derzhavna sluzhba statystyky Ukrainy. – K. – 2015. – 239 p.